

dosarul nr. 3ra-866/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (judecător: C.Vîrlan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători: Iu.Cimpoi, A.Danilov, I.Secieru)

DECIZIE

3 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul:

judecătorii:

Iulia Sîrcu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni Farmacia „Remedium Farm – 306”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni Farmacia „Remedium Farm – 306” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Societatea pe Acțiuni Farmacia „Remedium Farm – 306” și menținută hotărârea din 10 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 21 ianuarie 2015, reclamanta Societatea pe Acțiuni Farmacia „Remedium Farm – 306” (în continuare SA Farmacia „Remedium Farm – 306”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău (ulterior pe parcursul examinării cauzei fiind reorganizat în Serviciul Fiscal de Stat) cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acestei acțiuni a indicat că, în perioada 26 august 2014 – 28 august 2014, SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a fost supusă unui control fiscal prin metoda verificării tematice privind respectarea legislației fiscale pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2014 – 26 august 2014 în urma căruia la data de 28 august 2014 colaboratorul IFS pe mun. Chișinău a întocmit Actul de control nr. 1-659109 prin care a constatat că în perioada supusă controlului întreprinderea contrar prevederilor art. 8 alin. (1) lit. a), pct. 25 al Legii nr. 451 din 30 iulie 2011 (cu modificările ulterioare în redacția Legii nr. 26 din 13 martie 2014 publicată la data de 18 aprilie 2014 în Monitorul Oficial al RM nr.

92-98) în perioada 18 aprilie 2014 – 30 iulie 2014 a desfășurat activitate farmaceutică fără licență, obținând un venit brut în sumă de 1 471 004 lei.

Nefiind de acord cu Actul de control vizat, la 11 septembrie 2014 SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a înaintat Inspectoratului Fiscal dezacordul asupra faptelor expuse în Actul de control enunțat, motivând că: în perioada 18 aprilie 2014 – 30 iulie 2014 societatea a desfășurat activitatea farmaceutică, în condițiile legii, în baza Certificatului de Acreditare nr. 1255, eliberat la data de 10 iunie 2011, de către Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate, valabil până la 10 iunie 2016.

În continuare, SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a susținut că norma ce prevede că activitatea farmaceutică se desfășoară în baza de licență a fost introdusă prin Legea nr. 26 din 13 martie 2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, publicată în Monitorul Oficial la 18 aprilie 2014, însă Legea dată nu indica termenul de intrare în vigoare a noilor norme și nu s-a acordat agenților economici nici un termen, măcar de o zi, pentru a-și perfecta licențele conform noilor cerințe. Totodată, Guvernului i s-a acordat termen de 3 luni pentru concordarea legislației, or, pentru pregătirea setului de documente pentru obținerea Licenței este nevoie de timp.

În opinia acesteia, statul nu a asigurat antreprenoriatului condiții de activitate conform prevederilor art. 8 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992

SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a remarcat că prevederile Legii nr. 176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, prin care s-a stabilit că farmaciile își desfășoară activitatea în baza Certificatelor de acreditare au intrat în vigoare peste 3 luni de la data publicării. Astfel, a fost stabilit un termen de 3 luni pentru agenții economici pentru concordarea activității farmaceutice la noile cerințe.

La fel, a remarcat că la 04 septembrie 2014 s-a adresat către Ministerul Economiei cu solicitarea ca să intervină la redresarea situației dificile, parvenite în legătura cu aprobarea Legii nr. 26 din 13 martie 2014.

Ca urmare, Ministerul Economiei după convocarea ședinței pe problema abordată, a înaintat Inspectoratului Fiscal Principal de Stat recomandare ca la efectuarea controalelor și aplicarea sancțiunilor pentru desfășurarea activității fără licența în perioada 18 aprilie 2014 – 18 iulie 2014 să țină cont de raționamentul oferirii agenților economici termenului tranzitoriu de 3 luni de la data intrării în vigoare a Legii nr.26 din 13 martie 2014.

Între timp, la 26 septembrie 2014 Inspectoratul Fiscal prin Decizia sa nr. 140/p/2 a decis prelungirea termenului de examinare a cazului de încălcare a legislației comis de Farmacia „Remedium Farm-306” SA, însă ulterior prin Decizia nr. 1900/p2 din 24 octombrie 2014, organul fiscal i-a aplicat conform prevederilor art. 10 alin. (4) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 amendă în mărimea venitului brut obținut în urma activității fără licența în suma de 1 471 004 lei.

Nefiind de acord cu decizia enunțată, la 21 noiembrie 2014 SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a depus contestație, solicitând admiterea contestației, anularea Deciziei nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014, în partea ce ține de aplicarea amenzii în mărimea venitului brut în suma de 1 471 004 lei, or, Codul Fiscal al Republicii Moldova, Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992, la care face referire Inspectoratul Fiscal și nici alte acte legislative nu definesc noțiunea de venit brut, prin urmare este imposibil ca Inspectoratul Fiscal să calculeze acest venit brut și să stabilească amenda în mărimea venitului brut.

Prin Decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 225 din 12 decembrie 2014 pe marginea contestației împotriva Deciziei nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014 s-a dispus prelungirea termenului de examinare a contestației, însă ulterior prin Decizia nr. 1 din 06 ianuarie 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a respins contestația depusă de către SA „Remedium Farm – 306” și a menținut Decizia nr.1900/p/2 din 24 octombrie 2014, motiv pentru care reclamanta a depus prezenta acțiune.

SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a solicitat anularea deciziilor Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 1900 p/2 din 24 octombrie 2014 „Cu privire la încălcarea legislației fiscale comisă de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306” și a deciziei nr. 1 din 06 ianuarie 2015 „Cu privire la examinarea contestației împotriva deciziei nr. 1900 p/2 din 24 octombrie 2014 „Cu privire la încălcarea legislației fiscale comisă de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306”.

Prin hotărârea din 10 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SA Farmacia „Remedium Farm – 306” și menținută hotărârea din 10 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei și hotărârii sus-enunțate, la 11 mai 2018 și la 27 iunie 2018 SA Farmacia „Remedium Farm – 306” le-a contestat cu recurs și recurs suplimentar, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea privind contestarea actelor administrative să fie admisă în sensul declarat.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea cauzei instanțele de judecată inferioare au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

La fel s-a menționat că, la caz actele judecătorești sunt ilegale și neîntemeiate și care urmează a fi casate, deoarece în speță instanțele de judecată greșit au ajuns la concluzia potrivit căreia reclamanta – recurentă nu s-a supus cerințelor noii legi și până la data petrecerii controlului – 26 august 2014 nu avea o licență nouă pentru activitate farmaceutică, obținând un venit brut în sumă de 1 471 004 lei.

Or, la capitolul dat a remarcat că prin Legea „Pentru modificarea și completarea Legii nr. 451 din 30 iunie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător publicată în MO la data de 18 aprilie 2014” nr. 26 din 13.03.2014 nu s-a exclus cerința dispunerii Certificatului de Acreditare pentru întreprinderi farmaceutice. Acest Certificat de acreditare nu a fost anulat, suspendat ori retras.

Ca urmare regula nouă - reglementarea prin licențiere a activității farmaceutice dublează procedura existentă legală de reglementare prin Acreditare cu efecte similare, suficiente pentru asigurarea respectării intereselor legale și sănătății cetățenilor, precum și securitatea statului.

În aceste condiții activitatea reclamantei în perioada când se prelucrau de către Camera de Licențiere setul de acte pentru eliberarea unei Licențe noi în locul Certificatului de acreditare este absolut legală și nu constituie încălcarea prevederilor art 10 alin. (4) din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992, or, reclamanta nu este o companie nou creată care evident, că nu avea dreptul să înceapă activitatea fără a obține Licență, dar este o companie care activează neîntrerupt în domeniul farmaceutic din anul 2006 și din momentul intrării în vigoare a Legii nr 26 din 13 martie 2014 la data publicării în MO 18 aprilie 2014 până la eliberarea Licenței noi la data de 31 iulie 2014 a activat în baza unui act permisiv legal, în vigoare - certificat de acreditare.

În aceste condiții evident că lipsește, vinovăția factorilor de decizie a reclamantei, or, condiția constatării vinovăției unui subiect este necesară și obligatorie pentru a atrage la răspunderea material, condiții însă ce nu se atestă la caz.

Suplimentar, s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare au aplicat la caz prevederile legii care a fost recunoscută ca fiind neconstituțională, or, prin Hotărârea din 30 ianuarie 2018, Curtea Constituțională a constatat că textele „activitatea fără licență” și „amenda în mărimea venitului brut” din art. 10 pct. 4 din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992 sânt neconstituționale.

În rezultat, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de respingere ca nefondată a acțiunii (f.d.150-161,169-170).

Prin urmare, anume aceste circumstanțe impun admiterea recursului, casarea deciziei și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri sub aspectele sus – vizate.

La 02 iunie 2018 și, respectiv la 28 iunie 2018 în adresa intimatului Serviciul Fiscal de Stat a fost expediată copia recursului și a recursului suplimentar declarat de SA Farmacia „Remedium Farm – 306”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d.165,172), iar la 20 iunie 2018 Serviciul Fiscal de Stat și-a exercitat dreptul său procedural și a depus referință în termenul stabilit de lege, solictând declararea recursului depus de către SA

Farmacia „Remedium Farm – 306” ca inadmisibil, or, în opinia acestuia recursul vizat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă (f.d.167-168).

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul înaintat de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306” la 11 mai 2018 (f.d.150) este declarat în termen, având în vedere faptul că la dosar nu sunt date confirmative despre comunicarea recurentei a deciziei integrale motivate din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a fost considerat admisibil și fără a prejudicia fondul a fost dispusă judecarea acestuia de către completul din 5 judecători (f.d.41).

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

După cum denotă actele cauzei în baza deciziei privind inițierea controlului fiscal nr. 17116 din 26 august 2014, SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a fost supusă de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău a unui control fiscal prin metoda verificării tematice privind respectarea legislației fiscale pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2014 – 26 august 2014.

În rezultatul controlului efectuat, prin Actul nr. 1 – 659109 din 28 august 2014, s-a stabilit că în perioada de activitate 18 aprilie 2014 – 30 iulie 2014 SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a desfășurat activitate farmaceutică fără licență, prin ce a încălcat prevederile art. 8 alin. (1) lit. a), pct. 25 al Legii nr. 451 din 30 iulie 2011 (cu modificările ulterioare în redacția Legii nr. 26 din 13 martie 2014 publicată la data de 18 aprilie 2014 în Monitorul Oficial al RM nr. 92-98). De asemenea, s-a constatat că SA Farmacia „Remedium Farm – 306” în perioada 18 aprilie 2014 – 30 iulie 2014 desfășurând activitate farmaceutică fără licență, a obținut un venit brut în sumă de 1 471 004 lei (f.d.9).

Ca urmare, la 11 septembrie 2014, SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a depus dezacord asupra Actului de control (f.d.10), însă indiferent de acest fapt Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău la 24 octombrie 2014 a emis decizia nr. 1900/p/2 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comise de SA Farmacia „Remedium Farm – 306”, prin care a decis aplicarea amenzii pentru încălcarea legislației în sumă de 10000 lei, conform prevederilor art. 253 alin. (1) Cod fiscal, pentru împiedicarea controlului prin neprezentarea la prima cerere de documente necesare organului fiscal asupra problemelor care apar în timpul controlului și în sumă de 1 471 004 lei, conform prevederilor art. 10 alin. (4) din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992, în mărimea venitului brut obținut în urma activității fără licență (f.d.12-13).

Tot materialele cauzei atestă că nefiind de acord cu decizia nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014, la 21 noiembrie 2014 SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a depus contestație asupra acesteia, solicitând admiterea contestației, anularea pct. 1 al deciziei nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014, în partea ce ține de aplicarea amenzii în mărimea venitului brut în suma de 1 471 004 lei (f.d.14), însă prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 1 din 06 ianuarie 2015, contestația a fost considerată neîntemeiată și respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.20-21).

După cum invocă reclamanta SA Farmacia „Remedium Farm – 306”, actele emise de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău sânt ilegale, a fost depusă prezenta acțiune, solicitând anularea deciziilor Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 1900 p/2 din 24 octombrie 2014 „Cu privire la încălcarea legislației fiscale comisă de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306” și a deciziei nr. 1 din 06 ianuarie 2015 „Cu privire la examinarea contestației împotriva deciziei nr. 1900 p/2 din 24 octombrie 2014 „Cu privire la încălcarea legislației fiscale comisă de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306”.

Fiind investită cu judecarea acțiunii în cauză și având ca obiect al litigiului contestarea actelor administrative, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, pe care a respins-o ca fiind neîntemeiată.

Întru susținerea poziției sale, prima instanță a concluzionat că SA Farmacia „Remedium Farm – 306” în perioada 18 aprilie 2014 – 30 iulie 2014 a desfășurat activitate fără licență pentru activitatea farmaceutică, motiv pentru care corect și legal a fost sancționată de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe

mun. Chișinău, cu atât mai mult că actele administrative contestate au fost emise cu respectarea legii, procedurii, competenței și temeiuri de a fi anulate nu au fost constatate (f.d.106-108).

Soluția dată de către prima instanță a fost menținută de către instanța de apel.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a relevat că concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii acțiunii este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 Cod de procedură civilă, care de rând cu alte legi completează Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Referitor la argumentul invocat de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306” în apelul suplimentar precum că, la 30 ianuarie 2018, Curtea Constituțională a adoptat hotărârea nr. 2 prin care au fost declarate neconstituționale textele „activitatea fără licență” și „amenda în mărimea venitului brut” din art. 10 alin. (4) al Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845, prevederi care au stat la baza respingerii acțiunii, instanța de apel a constatat că aceasta nu este aplicabilă speței, deoarece la data efectuării controlului și întocmirii actelor administrative contestate, norma precitată era în vigoare și producea efecte juridice, cu atât mai mult că, hotărârea Curții Constituționale produce efecte pentru viitor și nu are efect retroactiv (f.d.137-146).

Instanța de recurs analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluțiile date de către instanțele de judecată ierarhic inferioare contravin circumstanțelor cauzei.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține că SA Farmacia „Remedium Farm – 306” a fost fondată și înregistrată la Camera Înregistrării de stat de pe lângă Ministerul Dezvoltării Informaționale al Republicii Moldova la data de 23 aprilie 1996, iar din 01 martie 2006 a început activitatea în domeniul farmaceutic și prelungește activitatea dată până în prezent, activând în mod legal în baza actelor permissive, activitatea de bază a întreprinderii constituind comerțul cu ridicata al produselor farmaceutice.

Cu referire la pretinsa solicitare a reclamantei SA Farmacia „Remedium Farm – 306” invocată în cererea de chemare în judecată privind anularea deciziei nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306”, în partea ce ține de aplicarea amenzii pentru încălcarea legislației în sumă de 1 471 004 lei, conform prevederilor art. 10 alin. (4) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992, în mărimea venitului brut obținut în urma activității fără licență, Colegiul judiciar consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992, care statuează expres că întreprinderea are dreptul să practice anumite genuri de activitate,

determinate de legislație, numai după ce a obținut autorizarea pentru genul respectiv de activitate conform Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător sau, în cazul activității din domeniul financiar (bancar și nebanancar), conform legilor speciale care îl reglementează.

Totodată, alin. (4) al aceluiași articol statuează că pentru desfășurarea activității fără licență sau a activităților interzise pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a celor permise în mod exclusiv întreprinderilor de stat, Serviciul Fiscal de Stat, Agenția Servicii Publice sau alt organ abilitat cu atribuția de eliberare a licenței aplică amendă în mărimea venitului brut din realizarea obținută în urma activităților menționate.

Aici este de menționat că conform hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 30 ianuarie 2018, în vigoare din aceiași dată, textele „activității fără licență” și „amendă în mărimea venitului brut” din pct.4 al art.10 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 au fost declarate neconstituționale.

Iar potrivit prevederilor art. 8 alin. (1) lit. a) pct. 25) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001 (în vigoare la momentul emiterii actelor administrative care se solicită a fi anulate în prezenta speță), activitatea farmaceutică se supune licențierii.

Instanța de recurs reține la caz și prevederile art. 2 din Legea privind evaluarea și acreditarea în sănătate nr. 552 din 18 octombrie 2001, care indică expres că acreditarea reprezintă acea procedură prin care autoritatea responsabilă de evaluare și acreditare în sănătate recunoaște, în mod oficial, că o unitate medico-sanitară sau farmaceutică, personalul acesteia sînt competente să execute activitățile specifice profilului ei în conformitate cu standardele și prevederile legilor din domeniul medicinei și farmaciei.

Ținând cont de prevederile legale sus – enunțate și de circumstanțele de fapt ale speței deduse judecății, instanța de recurs constată ca fiind întemeiate argumentele reclamantei – recurente SA Farmacia „Remedium Farm – 306” privind lipsa temeiului legal în acțiunile organului fiscal de a-i aplica întreprinderii amendă în sumă de 1 471 004 lei, conform prevederilor art. 10 alin. (4) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992, în mărimea venitului brut obținut în urma activității fără licență.

Aceasta deoarece, la caz s-a constat incontestabil că SA Farmacia „Remedium Farm – 306”, fiind fondată la 23 aprilie 1996 și-a început activitatea în domeniul farmaceutic la 01 martie 2006 și prelungește activitatea dată în mod legal în baza actelor permissive până în prezent și anume de la început reclamanta și-a desfășurat activitatea farmaceutică în baza Licenței seria A MMII nr 027764 din 05 iulie 2006 valabilă până la data de 05 iulie 2011, ulterior în baza Certificatului de Acreditare nr. 1255, eliberat de către Consiliul Național de Acreditare în Sănătate la data de 10 iunie 2011, valabil până pe data de 10 iunie 2016 și în prezent în baza Licenței seria A MMII nr 045278 din 31 iulie 2014 valabila până la data de 31 iulie 2019 (f.d.89-92).

În acest context, instanța de recurs conchide că argumentele Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, preluate de către instanțele ierarhic inferioare

precum că reclamanta SA Farmacia „Remedium Farm – 306” în perioada 18 aprilie 2014 – 30 iulie 2014 a desfășurat activitate fără licență pentru activitatea farmaceutică, motiv pentru care corect și legal a fost sancționată cu amendă de către organul fiscal, nu pot fi reținute.

Or, în perioada 18 aprilie 2014 (intrarea în vigoare a noii Legi nr. 26 din 13 martie 2014 prin care s-a schimbat tipul actelor permissive ce reglementează desfășurarea activității farmaceutice: din certificate de acreditare în Licență) și până la 30 iulie 2014 (eliberarea reclamantei de către Camera de Licențiere a unei noi Licențe pentru desfășurarea activității farmaceutice), SA Farmacia „Remedium Farm – 306” își desfășura activitatea farmaceutică în baza certificatului de acreditare nr. 1255 eliberat de către Consiliul Național de Acreditare în Sănătate la data de 10 iunie 2011, valabilitatea căruia urma să expire la data de 10 iunie 2016, care până la momentul expirării lui nu a fost anulat, suspendat ori retras prin careva act administrativ a autorității publice, nici prin indicațiile imperative a unei Legi adoptate.

Prin urmare, faptul adoptării la 13 martie 2014 a noii Legi nr. 26 „Pentru modificarea și completarea Legii nr. 451 din 30 iunie 2001 „Privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător”, publicată în MO la data de 18 aprilie 2014, prin care s-a schimbat tipul actelor permissive ce reglementează desfășurarea activității farmaceutice și anume: din certificate de acreditare în bază de Licență, nu poate constitui drept temei pentru respingerea recursului și menținerea actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs, în situația în care reclamanta întru executarea prevederilor Legii vizate a pregătit actele necesare și le-a depus la Camera de Licențiere, care în temeiul procedurii legale, care a durat un timp prevăzut de lege i-a eliberat acesteia la data de 31 iulie 2014 o Licență nouă pentru desfășurarea activității farmaceutice cu nr 045278 valabilă până pe data de 31 iulie 2019 (f.d.90).

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs reține că activitatea reclamantei în perioada când Camera de Licențiere prelucra setul de acte pentru eliberarea unei Licențe noi în locul Certificatului de acreditare este absolut legală și nu constituie încălcarea prevederilor art 10 alin. (4) din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992, or, SA Farmacia „Remedium Farm – 306” este o companie care activează neîntrerupt în domeniul farmaceutic din anul 2006 și după cum s-a menționat supra din momentul intrării în vigoare a Legii nr. 26 din 13 martie 2014 (18 aprilie 2014) până la eliberarea Licenței noi la data de 31 iulie 2014 întreprinderea a activat în baza unui act permisiv legal, în vigoare – certificat de acreditare.

În susținerea poziției date, Colegiul judiciar relevă că Ministerul Economiei a expediat în adresa organului fiscal o recomandare înserată în procesul verbal din 24 octombrie 2014 al ședinței de lucru referitor la problema conformării instituțiilor farmaceutice la prevederile Legii nr. 26 din 13 martie 2014, prin care Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău se recomandă la efectuarea controalelor și aplicarea sancțiunilor pentru desfășurarea activității fără licență în perioada 18 aprilie 2014 – 18 iulie 2014 să țină cont de

raționalmentul oferirii agenților economici a termenului tranzitoriu de 3 luni de la dată intrării legii în vigoare, analogic cu termenul stabilit la Art. II al aceeași legi pentru Guvern de asigurare a conformării actelor normative la legea menționată, fapt însă ignorat cu desăvârșire de către pârât.

Mai mult decât atât, prin Hotărârea din 30 ianuarie 2018, Curtea Constituțională a constatat că textele „activitatea fără licență” și „amenda în mărimea venitului brut” din art. 10 pct. 4 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992 care a stat la baza aplicării amenziilor în sumă de 1 471 004 lei, conform prevederilor art. 10 alin. (4) din Legea vizată, în mărimea venitului brut obținut în urma activității fără licență au fost declarate neconstituționale.

Referitor la argumentul invocat de către Curtea de Apel Chișinău precum că prevederile Curții Constituționale nu sânt aplicabile speței, deoarece la data efectuării controlului și întocmirii actelor administrative contestate, normele precitate erau în vigoare și produceau efecte juridice, deoarece hotărârea Curții Constituționale produce efecte pentru viitor și nu are efect retroactiv (f.d.137-146), acestea nu pot constitui drept temei pentru respingerea recursului și menținerea deciziei contestate, în situația în care neretroactivitatea hotărârii Curții Constituționale nu poate prevala în situația în care la baza hotărârii judecătorești sunt puse prevederi legale care contravin drepturilor și libertăților fundamentale și prin efect sunt declarate neconstituționale, or, principiul stabilirii raporturilor juridice nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale.

Sub acest aspect, instanța de recurs reține că fiind întemeiate argumentele recurente SA Farmacia „Remedium Farm – 306” referitoare la necesitatea anulării deciziei nr. 1900 p/2 din 24 octombrie 2014 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău asupra cazurilor de încălcare a legislației comisă de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306”, în partea ce ține de aplicarea amenziilor în sumă de 1 471 004 lei, conform prevederilor art. 10 alin. (4) din Legea sus-vizată, în mărimea venitului brut obținut în urma activității fără licență.

Cu referire la pretinsa solicitare a reclamantei SA Farmacia „Remedium Farm – 306” invocată în cererea de chemare în judecată privind anularea deciziei nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306”, în partea ce ține de aplicarea amenziilor pentru încălcarea legislației în sumă de 10000 lei, conform prevederilor art. 253 alin. (1) Cod fiscal, pentru împiedicarea controlului prin neprezentarea la prima cerere de documente necesare organului fiscal asupra problemelor care apar în timpul controlului, aceasta este întemeiată și care urmează a fi admisă cu dispunerea anulării deciziei în partea vizată.

Într-adevăr, conform art. 253 alin. (1) Cod fiscal (în vigoare la data efectuării controlului și întocmirii actelor administrative contestate), împiedicarea controlului fiscal prin neasigurarea accesului în încăperile de producție, în depozite, în locurile de păstrare a bunurilor, în spațiile comerciale

și în spațiile cu o altă destinație, prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente, necesare Serviciului Fiscal de Stat, asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acțiuni sau inacțiuni se sancționează cu amendă de 10000 de lei și la momentul controlului efectuat de către organul fiscal a farmaciei ce aparține SA „Remedium Farm – 306” de pe str xxxx, mun. xxxx în sediul farmaciei lipsea documentul de proveniență a medicamentului „xxxx”, însă aceste circumstanțe nu pot constitui drept temei pentru aplicarea amenzii în aceste sens, or, documentul de proveniență a medicamentului vizat exista în natură și se afla în oficiul SA „Remedium Farm – 306” pe altă adresă: mun. xxxx, str. xxxx, în scurt timp fiind prezentat inspectorului fiscal, argument necombătut de către pârâtul – intimat, motiv ce impune să se ajungă la concluzia că la caz lipsește componenta încălcării fiscale prevăzute de art 253 alin. (1) Cod Fiscal, iar ca urmare se impune anularea deciziei organului fiscal în partea enunțată.

La rândul său, admiterea pretenției principale privind anularea deciziei nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SA Farmacia „Remedium Farm – 306” dictează necesitatea admiterii și a pretenției subsecvente privind anularea deciziei nr. 1 din 06 ianuarie 2015 emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău pe marginea contestației împotriva deciziei nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, or, decizia enunțată a fost emisă ca urmare a depunerii contestației de SA Farmacia „Remedium Farm – 306” asupra deciziei nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău și reprezintă rezultatul/răspunsul reexaminării deciziei asupra cazului de încălcare a legislației comisă de SA Farmacia „Remedium Farm – 306”. Prin urmare, pretenția vizată fiind una subsecventă celei principale urmează soluția pretenției principale care a fost admisă.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri sub aspectele sus-enunțate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni Farmacia „Remedium Farm – 306”.

Se casează decizia din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni Farmacia „Remedium Farm – 306” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative, cu pronunțarea

unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni Farmacia „Remedium Farm – 306” se admite integral după cum urmează.

Se anulează decizia nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către Societatea pe Acțiuni Farmacia „Remedium Farm – 306” și decizia nr. 1 din 06 ianuarie 2015 emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău pe marginea contestației împotriva deciziei nr. 1900/p/2 din 24 octombrie 2014 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean